

„A kutatás nem más, mint látni, amit eddig mindenki látott előttünk, és olyanra gondolni, ami eddig még senkinek sem jutott eszébe.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Kedves jelenlegi és leendő Kutatótársak!

A teremben ülők többsége bizonyára már érezte azt az örömet, amely a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert gondolataiban is visszaköszön. Kicsit azért vitatkoznék Szent-Györgyinek a „látni, amit mindenki látott” kijelentésével, hiszen például a modern funkcionális képkötő eljárásokkal nap mint nap olyan dolgokat lehet látni, amit korábban senki sem. Persze észrevenni valamit, amit mások is láttak, sőt kitartóan vizsgálgattak, mégsem vettek észre, ugyancsak izgalmas és felemelő érzés. De mindig nagyon hosszú út előzi meg. Azok, akik diákkörösként az első lépéseket már megtették ezen az úton, sokfélék és nagyon eltérő tudományterületek iránt érdeklődnek. De az érdeklődés, a kíváncsiság, a megismerni vágyás mégis egymáshoz hasonlatossá, egyúttal elszánttá is teszi őket.

A tudomány művelése ugyanis más jellegű elkötelezettséget jelent, mint egy terület kiváló szakértőjének lenni. Az egyetemek napjainkban jól felépített szisztéma és precíz módszertan szerint képeznek a hozzájuk bekerülő, érettségizett diákokból diplomás szakembereket, például tanárokat, mérnököket vagy orvosokat. Attól, hogy valaki elvégzi az egyetemet, még nem lesz kutató. Sőt, az egyetem igazából csak ízelítő a tudományos kutatás világából. Az utak ugyanakkor sokszor már itt elválnak, hiszen a diploma megszerzéséig kiderül, hogy valakit az alkalmazás, az elsajátított ismeretek használata érdekel, vagy pedig a

megtanultakkal kapcsolatban folyamatosan további kérdéseket tesz fel, és így kíváncsisága a kutatói pálya felé tereli.

„Az alapkutatás, amivel életem nagy részét töltöttem, pont arról szól, hogy olyasmit keresek, amit még mások nem találtak meg. Nincs követendő modell. Ez azt jelenti, hogy amikor egy tudományos kérdésre a választ keresem, legtöbbször nem tudom, hogyan fogom megtalálni, vagy egyáltalán megtalálom-e, illetve lehet-e majd alkalmazni valamire. Mégis keresem.” Egy másik Nobel-díjasunk, Karikó Katalin fogalmazott így pár hete megjelent önéletrajzi könyvében, az *Áttörésekben*.

Kedves Diákkörösök!

Önök az ő nyomdokain is járnak. Az első kisebb – Karikó Katalin szavaival élve – „áttöréseken” ugyanis már túl vannak. Ezt nemcsak Önök érzik így, hanem igazolják a Pro Scientia Aranyérmek is, melyek hallgatói életpályájuk megkoronázásának tekinthetők. A tudományos diákköri munka elkötelezettséget jelent, az annak révén elért eredmény pedig további szép reményekre jogosít fel. A tudomány művelése iránt érdeklődők számára a tudományos diákkörök az állandóságot, a szakszerűséget, a hivatástudatot, a tanítvány-mester kapcsolatot biztosítják immár évtizedek óta. A tudományos diákköri mozgalomnak elvülhetetlen érdemei vannak a hazai kutatói utánpótlás-nevelésben, amit mi sem mutat jobban, mint hogy a doktoranduszok 80-90 százaléka az egykori diákkörösök közül kerül ki. Így az Akadémia köztestületének tudományos utánpótlásában is jelentős szerepet kap a diákköri munka.

A tudományos diákköri tevékenység azonban nemcsak kiemel a mégoly magas színvonalú egyetemi tömegképzésből, hanem közvetve vagy

közvetlenül egyúttal új lehetőségeket is megnyit. Méghozzá sok esetben nem is akármilyeneket, mint ahogy az egykori diákkörös akadémikus kollégám emlékeiből kiderül. Idézem:

Tudományos diákkörösként jártam laborba dolgozni, aztán negyedéves koromban adódott egy lehetőség, hogy kimenjek Oxfordba. Akkor jártam életemben először egy csúcscategóriás neurobiológiai laborban, és attól a pillanattól kezdve tudtam: ez az, amivel egész életemben foglalkozni szeretnék.

Izgalmas kutatási témák, bepillantás hazai és külföldi szellemi műhelyek munkájába, nemzetközi kapcsolatok kialakítása, megismerkedés egy-egy adott téma legkiválóbb szakértőivel – mindezek egyenként is nyomós érvek a tudományos diákköri tevékenység mellett, együtt pedig egy sikeres kutatói életpálya alapjai. Bízom benne, hogy a feltételek ehhez a jövőben is adottak lesznek, és a magyar egyetemek, kutatóhelyek nem esnek ki politikai viták miatt a nemzetközi együttműködésekben, az Erasmus+ oktatási csereprogramból és a Horizont Európa kutatói programból.

Kedves diákkörösök!

Önök ma egy olyan elismerést vehetnek át, amely egyik első hivatalos visszaigazolása annak, hogy birtokában vannak a kutatói pályához szükséges készségeknek és képességeknek. Bizonyítéka annak, hogy nincsenek híján a tudományt előmozdító kutatói kíváncsiságnak, és tudnak élni az adódó lehetőségekkel. Mindazok, akik ma Pro Scientia, Junior Pro Scientia Aranyérmet, illetve Pro Arte Aranyérmet kapnak, tanúbizonyságot tettek kiválóságukról. Kívánom, hogy a rangos

kitüntetés adjon Önöknek újabb lendületet és erőt további tudományos munkájukhoz!

Tisztelt Kollégák!

Kedves Mestertanárok!

Most pedig Önökhöz fordulok. Azokhoz, akik témavezetőként már nemegyszer átélhették egy-egy fiatal sikerét vele közösen, sőt az örömét még talán nála is boldogabban. Hiszen van-e nagyobb öröm annál, mint amikor az ember látja, hogy akiben észrevette a tehetséget, az elszántságot, a szorgalmat, az kimagasló eredményt ér el? A tudományos utánpótlás iránti elkötelezettségük, az a képességük, ahogyan nem csupán tanítani, hanem motiválni is tudnak, kiemeli Önöket a tanárok sorából.

A tudományos ismeretek, a módszerek tökéletesedése generációról generációra száll. Mint ahogyan a tudás és a tudományos gondolkodás fontosságának átadása is. Aki fiatalon egy nagy hatású mesterrel találkozik, az pályája deklarációján túl nagy valószínűséggel maga is hasonló figyelemmel fordul majd az őt követő generáció tehetségei felé. Ezért az Önök áldozatos tevékenysége nem csupán a következő kutatói generáció, hanem nemzedékek sora szempontjából meghatározó.

Köszönöm a magyar tudományosság utánpótlása érdekében végzett munkájukat, és a jövőben is hasonlóan tehetséges és eredményes tanítványokat kívánok!

Egyúttal minden kitüntetettnek szívből gratulálok, és további eredményes munkát kívánok!